

Religiozita a věrské představy

Religiozita

- Původně nejspíš animistické představy spojené s personifikací živlů a jevů
- Po příchodu do Evropy „většinové“ náboženství:
  - křesťanství: katolictví, pravoslaví, protestantství, letniční hnutí, Svědci Jehovovi
  - islám
  - prvky animismu

- Animismus:
  - nesmrtelnost duše → mule
  - nadpřirozené bytosti → strigy, bosorky, víly (Kesaji), sudičky (Urmy), psí muž (Džuklanuš), podzemní démoni (Locholikové)
  - personifikace přírodních živlů a nevy-světlitelných jevů → Nebe a Země, nemoci
  - svět čistý a nečistý
  - ochrana a uctívání

=> magie

- důvod provedení (milostná, ubližovací, prosperitní)
- prostředek provedení (podobnostní, část těla nebo oblečení)

=> lidové léčitelství

- prostředky a míra účinnosti (zaříkávání, byliny, rituální čistota a poskvrnění)

=> pověry

- úkony (symbolika)
- předměty
- čistý a nečistý svět

- Křesťanství
  - okázalost obřadů x „domácí“ víra, žití ze dne na den
  - „kult“ malých dětí, trpících
  - mariánský kult → Kaří Sára
    - <https://www.youtube.com/watch?v=-xwKaguAuHQ>
    - <https://www.youtube.com/watch?v=bz2D7GVAb7U>
  - poutě: setkání příbuzných, domlouvání sňatků, získávání informací

Literatura

- **Budilová, L. – Jakoubek, M.:** Religiozita Cikánů v ČR: konceptuálně-metodologické poznámky. Český lid 98, 2011, č. 4, s. 359-378.
- **Davidová, E.:** Romano drom. Cesty Romů. 1945-1990. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého v Olomouci, 1995.
- **Horváthová, E.:** Cigáni na Slovensku. Historicko – etnografický náčrt. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied. 1964.
- **Romano džaniben,** jevend 2008.

- **Dientsbierová, K.:** Vliv letničního hnutí na komunity katalánských Gitanů v jižní Francii. Romano džaniben, 2008, č. ňilaj, s. 31-51.
- **Dubová, Z.:** Romská žena a léčitelství. Romano džaniben, 2003, č. jevend, s. 11-30.
- **Houdek, L.:** Víra kumáúnských dómů v nadpřirozené síly (v konfrontaci s prvky animismu ve víře některých romských skupin). Romano džaniben 16, 2/2010, s. 99-126.
- **Lacková, E.:** Ľudové liečenie olašských Rómov východného Slovenska v minulosti. Slovenský národopis 36, 1/1988, s. 203-208.

-

- **Poláková, J.:** Zvířata ve věrských představách a magii u Romů. In: Číhal, P. (ed.): Zoomorfní tematika v lidové tradici. Uherské Hradiště: Slovákcké muzeum v Uherském Hradišti, 2013, s. 236-245.
- **Kováč, M., Mann, A. B. (eds.):** Boh všetko vidí/O del sa dikhel. Duchovný svet Rómov na Slovensku/Romano paťaviben pre Slovensko. Bratislava: Chronos, 2003.
- **Ort, J.:** Pastorační činnost jako nástroj sociální inkluze. Romano džaniben 19, 1/2012, s. 83-90.

- **Pastorácia Rómov.** Bratislava: Ústav pre vzťahy štátu a cirkví, 2009.
- **Postolle, A.:** Saintes-Maries-de-la-Mer (Francie) - Kolébka romského křesťanství, nebo usurpace provensálské pouti? Romano džaniben. 1-2/1998, s. 50-62.
- **Ripka, Š:** Morální Romové, folklorní Maďaři: Konverze k letničnímu křesťanství a revitalizace rituálů v transylvánské vesnici. Romano džaniben 17, 2/2011, s. 67-76.

- Hübschmannová, Milena: Viera v mla u slovenských Romov. Slovenský národopis 53, 2005, č. 2, s. 172-204.
- <http://www.romea.cz/cz/zpravy/fenomen-svate-sary>
- Filmové dokumenty:

Všetky moje deti

Etnicita a vierovyznanie

<https://www.youtube.com/watch?v=R66CfuxGSf8&list=PL70421FF306293720>